

ISBN - 978-1-63649-930-7

DOI- 10.46299/ISG.2020.MONO.PED.III

Pedagogy in modern conditions

Collective monograph

Boston 2020

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

ISBN - 978-1-63649-930-7

DOI - 10.46299/ISG.2020.MONO.PED.III

Authors - Bartienieva I., Nozdrova O., Lappo V., Oleynik O., Kolesnik A., Pyurko V., Korobchenko A., Kazakova S., Ахновська І., Бакіко І., Радченко О., Андрійчук Ю., Гречаник Н.І., Івершинь А., Растригіна А.М., Савка Л., Самохвалова А., Онищенко Н., Трубавіна І., Каліна К., Петришин Л., Шуляр В., Гладішев В., Козак Л., Фунтікова О., Журкіна С.В., Коляда І.В., Захожай З., Плотнікова Н., Семенова Л., Внукова К., Чітішвілі В., Poriadchenko L., Rykalo N., Ivanytsia A., Navrysh Y., Vakulyk I., Бочкова В., Зелінский С.С., Кириленко К.М., Корнієць Н.В., Вовк О.В., Чеботарьова І.Б., Краєвська Н.О., Григор'єв О.В., Ткаченко В.П., Римар Н., Шульська Н., Vorisyuk I., Fizer N., Zamkova A., Molodan Y., Valivodz I., Garmash S., Sadkovska V., Kireyev I., Zhabotynska N., Kuprikova S., Mirosnyk S., Myronova T., Dekusar G., Simkova I., Bondarenko O., Выдыборец С., Хоменко И., Горяинова Н., Каленик М., Каспрук Н.М., Приступа А.Б., Наритник І.Ю., Новак А.А., Кравчук О.Ю., Белоусова С.М., Хлопик І., Цюряк І., Борисенко Н.

Published by Primedia eLaunch

<https://primediaelaunch.com/>

Text Copyright © 2020 by the International Science Group(isg-konf.com) and authors.

Illustrations © 2020 by the International Science Group and authors.

Cover design: International Science Group(isg-konf.com). ©

Cover art: International Science Group(isg-konf.com). ©

All rights reserved. Printed in the United States of America. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required.

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe and Ukraine. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science.

The recommended citation for this publication is:

Pedagogy in modern conditions: collective monograph / Bartienieva I., Nozdrova O., – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2020. 329 p. Available at : DOI - 10.46299/ISG.2020.MONO.PED.III

TABLE OF CONTENTS

1.	EDUCATION	8
1.1	Bartienieva I., Nozdrova O. PREPARING FUTURE TEACHERS FOR PROFESSIONAL COMMUNICATION IN A PERSON-ORIENTED EDUCATIONAL UNIVERSITY SPACE	8
1.2	Lappo V. FEATURES OF PEDAGOGICAL SUPPORT IN THE PROCESS OF FORMING THE SPIRITUAL VALUES OF STUDENTS	17
1.3	Oleynik O., Kolesnik A. DISTANT EDUCATION: PROSPECTIVE AND PITFALLS WHEN STUDYING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE	23
1.4	Pyurko V., Korobchenko A., Kazakova S. THEORETICAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS IN PHYSICAL THERAPY AND OCCUPATIONAL THERAPY IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF THE EUROPEAN UNION	27
1.5	Ахновська І. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СІМЕЙНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ	31
1.6	Бакіко І., Радченко О., Андрійчук Ю. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИХ ЗНАТЬ У ШКОЛЯРІВ 8-9-ИХ КЛАСІВ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	40
1.7	Гречаник Н.І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КУЛЬТУРОЛОГІЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	50
1.8	Івершинь А. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ВИШУ	56

1.9	Растригіна А.М. АКТУАЛІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО МАГІСТРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	65
1.10	Савка Л. ДИДАКТИКО-ВИХОВНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ВИШИВКИ МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ	71
1.11	Самохвалова А., Онищенко Н. ЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ	82
1.12	Трубавіна І., Каліна К., Петришин Л. ПОНЯТТЯ СОЦІАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ, ЗАГАЛЬНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	86
1.13	Шуляр В., Гладишев В. ПЕДАГОГІЧНА ШКОЛА ВИДАТНОГО МЕТОДИСТА НІЛИ ЙОСИПІВНИ ВОЛОШИНОЇ	95
2.	GENERAL AND PRE-SCHOOL PEDAGOGY	100
2.1	Козак Л. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	100
2.2	Фунтікова О. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ: ІНКЛЮЗИВНА ПРАКТИКА РОБОТИ ДОРΟΣЛИХ З ДІТЬМИ	106
3.	HISTORY	112
3.1	Журкіна С.В., Коляда І.В. ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНСТИТУЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ У ВИЩІЙ ШКОЛІ США	112
3.2	Захожай З. УКРАЇНСЬКІ НАРОТИВИ С.С. ПРОКОФ'ЄВА	118
3.3	Плотнікова Н., Семенова Л., Внукова К., Чітішвілі В. НАЦІОНАЛЬНА СИСТЕМА ОСВІТИ УКРАЇНИ: ТИПИ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ТА ДИНАМІКА ЇХ РОЗВИТКУ	124

4.	INNOVATION IN EDUCATION	131
4.1	Poriadchenko L. FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN PRIMARY SCHOOL CHILDREN BASED ON PSYCHOLINGUISTICS	131
4.2	Rykalo N., Ivanytsia A., Havrysh Y. THE USE OF INTERACTIVE TEACHING METHODS FOR STUDENTS AT THE DEPARTMENT OF PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY OF VINNYTSYA NATIONAL PYROGOV MEMORIAL MEDICAL UNIVERSITY	138
4.3	Vakulyk I. INNOVATION IN EDUCATION: PSYCHOLOGICAL BASES OF LANGUAGE LEARNING	143
4.4	Бочкова В. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАПОРУКА ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	158
4.5	Зелинский С.С. АНАЛИЗ КОМПОНЕНТОВ СПЕЦІАЛЬНИХ ПРОФЕСІОНАЛЬНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТОВ МЕДИЦИНСЬКОГО ВУЗА	162
4.6	Кириленко К.М. НАПРЯМКИ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ГУМАНІТАРНОГО ТА ПРИРОДНИЧОГО ЗНАННЯ	167
4.7	Корнієць Н.В., Вовк О.В., Чеботарьова І.Б. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПЛИВУ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ НА СПРИЙНЯТТЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ	176
4.8	Краєвська Н.О., Григор'єв О.В., Ткаченко В.П. НАВЧАННЯ ФАХІВЦІВ-ПОЛІГРАФІСТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ТРЕНАЖЕРА ОФСЕТНОГО ДРУКУ	186
4.9	Римар Н., Шульська Н. УПРОВАДЖЕННЯ ВОРКШОПОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	192
5.	THEORY, PRACTICE AND TEACHING METHODS	213
5.1	Borisyuk I., Fizer N., Zamkovaya A., Molodan Y., Valivodz I. PEDAGOGICAL ASPECTS IN STUDENT EDUCATION	213

5.2	Garmash S., Sadkovska V. NEW APPROACHES TO TEACHING ENGLISH FOR SPECIAL PURPOSES	218
5.3	Kireyev I., Zhabotynska N. MODERN TOOLS FOR THE IMPLEMENTATION OF DISTANCE LEARNING	222
5.4	Kuprikova S. CLIL AND CALL TECHNOLOGY APPLICATION TO IMPROVE QUALITY FORMATION OF STUDENTS' FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE	226
5.5	Miroshnyk S. COMPARATIVE ANALYSIS OF TRANSLATOR TRAINING IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF UKRAINE AND SPAIN	234
5.6	Myronova T., Dekusar G. ON SOME GENDER AND CULTURAL COMMUNICATIVE ISSUES	241
5.7	Simkova Iryna, Bondarenko Oleksandra THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL WRITING SKILLS DURING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES COURSES FOR FUTURE INFORMATION TECHNOLOGY SPECIALISTS	246
5.8	Выдыборец С., Хоменко И., Горяинова Н. СОВРЕМЕННАЯ ЛЕКЦИЯ В МЕДИЦИНСКОМ ПОСЛЕДИПЛОМНОМ ОБРАЗОВАНИИ	257
5.9	Каленик М. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ УМІНЬ В УЧНІВ РОЗВ'ЯЗУВАТИ ФІЗИЧНІ ЗАДАЧІ	263
5.10	Каспрук Н.М., Приступа А.Б., Наритник І.Ю., Новак А.А. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В МЕДИЧНОМУ ВНЗ	272
5.11	Кравчук О.Ю., Белоусова С.М. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ СУСПІЛЬНИХ НАУК У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	278
5.12	Хлопик І. ПАРАЛЕЛІ МІЖ ІННОВАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ, ПЕДАГОГІКОЮ ТА ЛІНГВІСТИЧНИМИ НАУКАМИ	287

PEDAGOGY IN MODERN CONDITIONS

5.13	Цюряк І., Борисенко Н. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ТА МЕТОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛІЗАЦІЙ	293
	REFERENCES	300

5.13 Педагогічні умови та методи вдосконалення диригентсько-хорової підготовки магістрів мистецьких спеціалізацій

Процес вдосконалення диригентсько-хорової підготовки магістрів мистецьких спеціалізацій буде найбільш ефективним при виявленні індивідуальних якостей студента в освітньому процесі. Діяльність такого роду здійсненна лише в особливому педагогічному середовищі, завдяки вільному обміну думками, ідеями, особистісному підключенні студента й педагога в навчально-виховну взаємодію. При формулюванні педагогічних умов вдосконалення фахової підготовки магістрів ми керувалися принципом єдності змістового й процесуального аспектів під час знаходження оптимальних рішень поставленої проблеми, а також знаннями об'єктивних і суб'єктивних закономірностей функціонування особистісної ситуації, що є в нашому процесі засобом підвищення рівня означеної підготовки.

Виходячи з цього, нами були виокремлені наступні педагогічні умови:

- організація діалогової взаємодії у навчально-виховному процесі;
- забезпечення психологічного комфорту студента на заняттях з диригентсько-хорових дисциплін;
- диференційований підхід до особистості магістра, її корекції в умовах навчання у ВНЗ;
- створення можливостей для художньо-творчої самореалізації, самовдосконалення, саморозвитку в процесі означеної підготовки.

Аргументуємо ці положення. *Організація діалогової взаємодії у навчально-виховному процесі* є, на наш погляд, важливою умовою вдосконалення диригентсько-хорової підготовки магістрів, адже стимулювання особистісного функціонування студента в ході навчання можливе лише в тому випадку, якщо він буде поставлений у позицію рівноправного суб'єкта даного процесу. Багато досліджень психології, педагогіки саме з діалогом пов'язують успіх у навчанні та вихованні. Найбагатший матеріал про діалогічне спілкування ми знаходимо у працях таких учених, як В. Андреев [304] (про педагогічну евристику),

С. Бегідова [305] (у концепції особистісно орієнтованої освіти), В. Біблер [306] (про Школу діалогу культур), А. Вербицький [307] (про контекстне навчання), Ще раніше важливі положення діалогічного навчання ми знаходимо в педагогіці Дж. Дьюї [308], у теорії К. Роджерса і його послідовників [309].

Навчання як процес взаємодії педагога й студента відбувається на основі певного навчального змісту. У нашому питанні такою квінтесенцією є диригентсько-хорова підготовка і процес її педагогічного аналізу. Принцип діалогічної взаємодії, запропонований нами, дозволить відмовитися від традиційної дихотомії: педагог-студент, коли потреба у ініціативному спеціалісті з активним професійно-творчим мисленням супроводжується незадоволенням освітнім процесом, а саме: не приділяється належної уваги особистісному розвитку студентів-магістрів, нерозвинута їх самостійність, на низькому рівні перебуває мотиваційна готовність до формування та прояву творчого потенціалу. Як показує практика, ініціативному студенту потрібні не тільки глибокі знання в галузі педагогіки, психології, музичного мистецтва, але й певні особистісні якості, спеціалізовані вміння, що сприятимуть активізації та формуванню високої мотиваційної готовності до майбутньої професійної діяльності.

Таким чином, організація діалогічної взаємодії на заняттях з дисциплін диригентсько-хорового циклу дозволить, на наш погляд, так побудувати процес навчання, щоб забезпечити можливість кожному магістру реалізувати свій творчий потенціал, пізнати своє внутрішнє «Я». Отже, створити можливість для прояву особистісних якостей. В результаті у музично-педагогічному процесі виникне певний комунікативний ланцюг: композитор – хоровий твір – педагог – студент – співпереживання – співтворчість. Принцип діалогічної взаємодії, відкриваючи всі комунікаційні канали, забезпечить постійний стимул до саморозвитку, дозволить інтегрувати процес особистісного розвитку студента, стимулювати прояв суб'єктивних якостей (оцінювання, осмислювання, рефлексію).

Наступна педагогічна умова стосується *забезпечення психологічного комфорту для студента на заняттях з диригентсько-хорових дисциплін*. На наш погляд, вона є важливим фактором самовдосконалення особистої діяльності магістрів. Принцип психологічного комфорту означає, що навчальний процес повинен бути організований і проведений так, щоб забезпечити мотивацію навчання й позитивне емоційне відношення до нього [310]. Такий стан досягається шляхом зняття всіляких психологічних бар'єрів, створення безконфліктного середовища, у якій кожен себе почував би комфортно; атмосфери, що виключає виникнення почуття остраху за невдале слово або дію. В особистісній ситуації студент відчуває «емоційне благополуччя» [310], впевненість у собі, можливість піднятися на вищий рівень підготовки, реалізує вроджену в собі від природи потребу в схваленні. При цьому мова йде не про прийняття педагогом думки, поділу точки зору, а прийнятті особистості студента як унікальної даності, як носія своїх цінностей [310].

Виходячи з цього, ми пропонуємо звернути увагу з боку викладачів на здійснення опори на самоконтроль, самооцінку, самоаналіз, саморегуляцію студентів, їх рефлексивні здібності; диференційований творчий підхід до кожного студента; динамічний характер, гнучкість змісту програм з предметів диригентсько-хорового циклу, їх поступове вдосконалення з урахуванням особистісних здібностей студентів та диференціації навчання; створення психологічного комфорту на індивідуальних заняттях за умов досягнень чи невдач студентів, доброзичливе ставлення до них з боку викладачів; атмосфери повної творчої свободи, ініціативи з опорою на рефлексивні здібності майбутніх фахівців; у повному обсязі здійснення навчально-методичної забезпеченості процесу диригентсько-хорової підготовки магістрів. Впроваджуючи ці дії в означений процес, ми припускаємо, що вони повинні забезпечити розвиток творчої мотивації, стимулювати чітко виражений особистісний прояв у професійно-педагогічній діяльності, тим самим витісняючи індіферентні, егоїстичні, репродуктивні підходи до навчальної роботи.

Зауважимо, що психологічний комфорт студента забезпечується також методом безоцінювання, що має на увазі створення обставин, за яких відсутнє зовнішнє міркування. Переконання з боку педагога щодо власної системи цінностей нерідко сприймається студентом як погроза й приводить до захисної реакції. Але якщо судження на підставі загальних мірок відсутні, то студент стає більш відкритий своєму досвіду й починає шукати джерело оцінювання усередині себе.

Таким чином, потрібен певний стиль педагогічного спілкування, що спрямований на «встановлення відносин співробітництва спочатку через «підстроювання» до партнера по спілкуванню, безкорисливо-альтруїстичне зосередження на ньому й потім висхідна до його безоцінювального прийняття, визнання принципової рівності особистісних позицій педагога й студента, їхньої рівноцінності в довірчому діалозі й спільній творчості» [310]. Іншими словами, рівноправна взаємодія, прийняття, безоцінювання, емпатійність і є та психологічна основа, що сприяє формуванню сфери відносин особистості, що в свою чергу, є об'єктивною умовою для реалізації особистісного підходу при засвоєнні предметів диригентсько-хорового циклу.

Диференційований підхід до особистості магістра, її корекції в умовах навчання у ВНЗ. Для успішного формування зазначеної умови однаковою мірою важливо постійно актуалізувати як емоційну чуйність студентів, так і їхній інтелектуальний потенціал, тобто домагатися гармонії почуттєвого, раціонального й розумового розвитку особистості. Аналіз хорового твору (музична герменевтика) – це альфа й омега професійної музично-педагогічної діяльності. Ми припустили, що використання принципів і методів музичного аналізу в ході вивчення хорового репертуару на заняттях з диригування, хорового класу й буде сприяти стимулюванню інтелектуальної й емоційно-вольової сфер особистості студента, його особистісних функцій, що приведе до покращення його суб'єктивного ставлення до своєї фахової підготовки зокрема. Він є активним, тому що здійснюється в ході розширення й збагачення духовно-особистісного, музично-слухового й професійно-творчого досвіду особистості

магістра. До того ж, процес освоєння припускає діалог-спілкування з твором хорового мистецтва, міркування про нього, висловлювання своєї думки, оцінки, ставлення, усвідомлення його образного змісту тощо.

Виходячи із цього, ми пропонуємо наступні методи, що, на нашу думку, допоможуть у вдосконаленні диригентсько-хорової підготовки магістрів мистецьких спеціалізацій та можуть бути застосовані у виконавських класах, зокрема, на заняттях з диригування:

1. Метод інтонаційно-виконавського аналізу. Він містить комплексний підхід до вивчення хорового твору, спрямований на розкриття ідейно-образного змісту, осягнення його цілісної форми й на цій основі – створення студентом власного бачення (певного диригентського-жесту).

Таким чином, кінцевою метою інтонаційно-виконавського аналізу є осягнення інтонаційно-фабульної форми й створення на цій основі власного розуміння студентом даної сторони хорового твору.

2. Метод художніх асоціацій (художнього пізнання) – один із ефективних способів розвитку й формування пізнавальної сфери особистості студента. Цей метод спирається на комунікативну функцію музично-хорового мистецтва. Він спрямований на вербалізацію думок, почуттів, переживань, що виникли в процесі пізнання студентом твору. Особливість даного методу, на нашу думку, полягає в тому, що міркування-діалог студента й педагога ведеться завдяки тому або іншому хоровому твору, де студент корегує свої вже сформовані професійні установки, рефлексує своє бачення твору, пов'язує набуті знання з майбутньою фаховою діяльністю.

Таким чином, запропоновані методи, що спрямовані на суб'єктивне осягнення змісту хорового твору, допоможуть у здійсненні диференційованого підходу до особистісних якостей магістрів, їх корекції в умовах подальшої професійної діяльності.

Четверта педагогічна умова базується на *створенні можливостей для художньо-творчої самореалізації, самовдосконалення, саморозвитку в процесі означеної підготовки.* Ми вважаємо, що художньо-творча самореалізація

можлива за умов використання запропонованого нами методу індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ) проблемного характеру.

ІНДЗ – є творчим видом позааудиторної самостійної роботи студентів навчального, навчально-дослідного чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується у процесі вивчення програмного матеріалу предметів диригентсько-хорового циклу й завершується разом зі складанням підсумкового іспиту чи заліку з окремої навчальної дисципліни. Завдання виконуються в процесі бесіди, дискусії й мають, як правило, форму «питання-відповідь» або діалогічний принцип побудови.

Стосовно нашої проблематики ми виокремлюємо наступні методи:

- *метод конструктивного діалогу*, який допоможе знайти вихід із проблемних ситуацій у процесі оптимального вибору теми й рішення ІНДЗ з предметів хорознавства та диригування;

- *метод аналізу-порівняння, уточнення особистісних уявлень педагога й студента на заняттях з хорового класу;*

- *метод евристичних питань*, які необхідні студенту для пошуку додаткової інформації при рішенні ІНДЗ з предмету «Практикум роботи з хором»;

- *метод інверсії* полягає в процесі протиставлення нових та традиційних підходів до вирішення ІНДЗ;

- *метод метафор*, який допомагатиме образному висловлюванню думок й почуттів у процесі сприйняття хорового твору, що активізують змістово-пошукову творчу активність та самостійну роботу магістрів.

Після того, як нами були визначені «вузькі місця» в традиційно діючій системі навчання магістрів і виокремлені методи й умови щодо вдосконалення диригентсько-хорової підготовки, розпочалася робота розробки індивідуального технологічного підходу щодо реалізації на практиці особистісно орієнтованих технологій навчання в ході підготовки магістрів мистецьких спеціалізацій.

Таким чином, ми спробували практично довести, що на сьогодні стає очевидним важливість питання вдосконалення системи музично-педагогічної освіти і, зокрема, диригентсько-хорової підготовки магістрів та застосування в

ній особистісного підходу, який, у значній мірі, визначає всю структуру праці викладача. З означеного зрозуміло, що все більше в ній переважають інноваційні підходи. Але новітні технології не можуть розвиватися самі по собі, вони повинні стати органічною частиною всього науково-обґрунтованого навчального процесу вищої школи. Насамперед, первинною має бути досконала практична діяльність педагога-музиканта, його індивідуальний та творчий досвід, що приведе до розвитку внутрішнього індивідуально-творчого потенціалу особистості магістрів мистецьких спеціалізацій.